

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Revizija Akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom

(COM(2022) 581 final)

(2023/C 184/14)

Izjaviteljica: **Ozlem YILDIRIM**

Suizjavitelj: **Cillian LOHAN**

Zahtjev za savjetovanje:	Europska komisija, 25.11.2022.
Pravna osnova:	članak 304 Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za poljoprivredu, ruralni razvoj i okoliš
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	9.3.2023.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	22.3.2023.
Plenarno zasjedanje br.:	577
Rezultat glasanja (za/protiv/suzdržani):	152/0/1

1. Zaključci i preporuke

1.1. Revidirani Akcijski plan EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom sadržava mnogo važnih elemenata zbog kojih bi mogao biti uspješan. Četiri prioriteta i njihovi ciljevi dobro su osmišljeni i predstavljaju poboljšanje u odnosu na prethodnu verziju. Međutim, EGSO je zabrinut zbog sredstava koja će se dodijeliti za razvoj plana na nacionalnoj razini i pita se hoće li ta sredstva biti dostatna jer bi u protivnom to moglo dovesti do njegova neuspjeha, kao što je bio slučaj s prethodnim planom.

1.2. EGSO pozdravlja to što se Europska komisija obvezala osigurati dostatne financijske i ljudske resurse za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom integriranjem trgovine divljom faunom i florom u fondove EU-a koji su namijenjeni: i. sigurnosti i organiziranom kriminalu; ii. okolišu i iii. međunarodnoj suradnji/partnerstvima. To bi posebno trebao biti prioritet u okviru inicijative EMPACT, Fonda za unutarnju sigurnost, programa LIFE, programa Interreg te Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju.

1.3. Međutim, važno je postići dogovor o postotku tih sredstava koji će se u potpunosti namijeniti za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom kako bi se povećala odgovornost za akcijski plan. Države članice trebale bi se obvezati na osiguravanje dostatnih sredstava za osposobljavanje specijaliziranog osoblja u njihovim zemljama radi borbe protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom. Dodijeljena sredstva trebala bi prijaviti, pratiti i evaluirati u okviru provedbe akcijskog plana na nacionalnoj razini. Morala bi biti dostatna za financiranje opreme i osoblja. Nadalje, za osoblje bi trebalo osigurati visokokvalitetne radne uvjete s punim pravom na kolektivno pregovaranje i mogućnostima napredovanja u karijeri. To je ključno za privlačenje najboljih ljudi i održavanje visoke razine motivacije. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti pitanjima zdravlja, dobrobiti i osobne sigurnosti.

1.4. Suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom trebalo bi uključiti u sva područja politika na razini EU-a i država članica. Za sve sudionike uključene u sprečavanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom trebala bi postojati ujednačena i minimalna razina osposobljavanja te prilagođena izgradnja kapaciteta ovisno o vještinama koje su potrebne u različitim područjima u kojima je nezakonita trgovina divljom faunom i florom raširena. Među tužiteljima, sucima, carinskim službenicima, nacionalnim tijelima Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) i policijskim tijelima trebalo bi osposobiti specijalizirane jedinice ili specijalizirano osoblje. Oni bi morali moći otkriti i uhititi osobe koje sudjeluju u kaznenim djelima povezanim s divljom faunom i florom, kazneno ih goniti i osuditi.

1.5. U svim državama članicama trebalo bi uspostaviti ujednačene strukture, koje EGSO preporučuje u obliku međuagencijskih odbora i specijaliziranih jedinica ili osoblja osposobljenog za borbu protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom. Ti međuagencijski odbori uključivali bi predstavnike specijaliziranih jedinica za borbu protiv nezakonite

trgovine divljom faunom i florom. Međuagencijski odbori bili bi posebno korisni pri savjetovanju i organiziranju zajedničkih istraga unutar država članica s drugim agencijama koje su usmjerene na druge nezakonite aktivnosti, kao što su financijski kriminalitet i kiberkriminalitet. Ti su oblici kriminala obično povezani s nezakonitom trgovinom divljom faunom i florom jer organizirani kriminal može svoje kanale za druge vrste kaznenih djela (kao što su trgovina drogom i pranje novca) iskoristiti i za nezakonitu trgovinu proizvoda od divlje faune i flore, što obično i čini. Trebalo bi uspostaviti posebne kanale za komunikaciju i suradnju sa socijalnim partnerima i civilnim društvom.

1.6. Uključivanjem obveza dužne pažnje za poduzeća koja trguju u EU-u – ambicioznom direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje – ta bi se poduzeća mogla potaknuti na trgovanje divljom faunom i florom na održiv način i odvratiti od upuštanja u nezakonite aktivnosti, ali bi se moglo i pomoći tijelima kaznenog progona da otkriju kriminalce.

1.7. EGSO smatra da je važno surađivati s poslovnim sektorima uključenima u trgovinu divljom faunom i florom kako bi se smanjila potražnja za proizvodima od divlje faune i flore u EU-u i ograničio nezakonit uvoz proizvoda od divlje faune i flore. U planu se predviđaju tematske sjednice s Provedbenom skupinom EU-a za trgovinu divljom faunom i florom za relevantne predstavnike poduzeća radi rješavanja određenih pitanja (npr. tradicionalna medicina, egzotični kućni ljubimci, industrija luksuznih proizvoda, lovni turizam, drvo, industrija ribarstva i prodaja ribljih proizvoda, prijevoz, kurirske službe i internetska trgovina). Međutim, ključna značajka strategije trebale bi biti koordinirane informativne kampanje namijenjene široj javnosti (posebno usmjerene na smanjenje potražnje). Organizacije civilnog društva također bi mogle imati ulogu u smanjenju potražnje podizanjem svijesti i provođenjem kampanja za smanjenje potražnje usmjerenih na zajednice koje konzumiraju nezakonite proizvode od divlje faune i flore u EU-u.

1.8. EGSO poziva Komisiju da uključi nacionalna i nadnacionalna tijela kaznenog progona u povećanje vidljivosti sprečavanja i kaznenog progona trgovine ugroženim vrstama kao dio svoje komunikacije o organiziranom kriminalu, kako u svojim stalnim komunikacijskim alatima tako i u privremenim ciljanim kampanjama.

1.9. Naposljetku, od ključne je važnosti da Europska komisija uspostavi jasan i ambiciozan mehanizam praćenja i evaluacije za praćenje provedbe akcijskog plana te za mjerenje njegovog napretka i uspjeha, uzimajući u obzir vanjsko djelovanje EU-a u borbi protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom (u skladu s prioritetom 4.).

2. Kontekst

2.1. Nezakonita trgovina divljom faunom i florom postala je jedna od najunosnijih aktivnosti organiziranog kriminala na svijetu, za koju Europska komisija procjenjuje da iznosi do 20 milijardi EUR godišnje ⁽¹⁾ na svjetskoj razini. Nezakonita trgovina divljom faunom i florom posljednjih se godina eksponencijalno povećala jer se smatra niskorizičnom aktivnošću s visokim povratom.

2.2. Unatoč sveobuhvatnom pravnom okviru za zaštitu divlje faune i flore, Europska unija važno je krajnje tržište i tranzitna platforma za divlju floru i faunu kojima se nezakonito trguje. Važnost EU-a kao tržišta nezakonitih proizvoda od divlje faune i flore detaljno je opisana u godišnjim izvješćima o velikim zapljenama koje Europska komisija zahtijeva od 2011.

2.3. Priznavši da je EU veliko tržište proizvoda od divlje faune i flore Europska komisija uložila je dosad nezabilježene napore kako bi podigla svijest među poduzećima, potrošačima i širom javnosti o značajkama i opsegu nezakonite trgovine divljom faunom i florom u Europi. Stoga je u veljači 2016. donijela Akcijski plan EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom ⁽²⁾ kojim se utvrđuje sveobuhvatan plan za borbu protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom u EU-u i za jačanje uloge EU-a u globalnoj borbi protiv tih nezakonitih aktivnosti. Unatoč tome što je zahvaljujući uspješnom povećanju njezine vidljivosti nezakonita trgovina divljom faunom i florom postala prioritetno pitanje, akcijski plan nije imao velik utjecaj na smanjenje potražnje. Organizacija TRAFFIC ⁽³⁾ objavila je izvješće ⁽⁴⁾ u kojemu su prikupljeni podaci o svim zapljenama obuhvaćenima Konvencijom o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) za 2018., iz kojeg je vidljivo da se potražnja za divljom faunom i florom u EU-u nije promijenila od prvog prikupljanja podataka 2011.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/cites/infographics_en.htm.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/environment/cites/trafficking_en.htm.

⁽³⁾ <https://www.traffic.org/>.

⁽⁴⁾ <https://www.traffic.org/site/assets/files/12745/eu-seizures-report-2020-final-web.pdf>.

2.4. U najnovijem izvješću organizacije TRAFFIC o zapljenama u 2020. ⁽⁵⁾ vidljiv je utjecaj pandemije bolesti COVID-19 na nezakonitu trgovinu divljom faunom i florom. Manji opseg nezakonite trgovine prouzročeni poremećajima u zračnom prometu, trgovinskim operacijama i drugim vezama za prijevoz ili prodaju robe koji su povezani s bolešću COVID-19 vjerojatno je pridonio smanjenju broja prijavljenih zapljena. U EU-u je 2020. uočeno znatno smanjenje zapljena, iako to ne znači nužno da je došlo do promjene u potražnji ili dinamici nezakonite trgovine divljom faunom i florom.

2.5. Osim što je uvozno tržište, EU je i izvorna regija nekih ugroženih vrsta, kao što je jegulja (*Anguilla anguilla*). Između 2016. i 2017. uhićeno je 48 osoba, a zaplijenjeno 4 000 kg živih mladih jegulja u vrijednosti od oko 4 milijuna EUR. Osim toga, nije sva nezakonita divlja fauna i flora koja ulazi u Europu namijenjena europskim tržištima, pri čemu je EU često samo usputna postaja. Tijela kaznenog progona često zapljenjuju ljuskavce, morske konjiće, bjelokost i peraje morskih pasa iz Afrike koji se upućuju u Aziju.

3. Opće napomene

3.1. EU mora ostati na oprezu i pojačati svoje napore kako bi zaustavio trgovinu divljom faunom i florom i preokrenuo trend. Ne samo da je ta unosna trgovina rizik za zdravlje ljudi zbog opasnosti od prenošenja zoonotskih bolesti, već i izravno ugrožava politike EU-a za potporu održivom razvoju diljem svijeta, posebno ciljeve održivog razvoja povezane sa zaštitom globalne biološke raznolikosti i ekosustava ⁽⁶⁾, kao i napore za jačanje dobrog upravljanja i suzbijanje nejednakosti.

3.2. Trgovanje divljom faunom i florom danas ne dovodi samo mnoge vrste (uključujući neke prepoznatljivije vrste) na rub izumiranja već i ometa održivi gospodarski razvoj ⁽⁷⁾. Ukratko, Akcijski plan EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom treba dobro provesti kako bi se ispunili međunarodni sporazumi EU-a o okolišu, posebno Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) i Konvencija o biološkoj raznolikosti (CBD). Međutim, EGSO potiče Europsku komisiju da se ne ograniči samo na te međunarodne sporazume kako bi se poboljšala zaštita divlje faune i flore u EU-u i suzbila nezakonita trgovina divljom faunom i florom, što bi bilo od koristi ne samo EU-u nego i cijelom svijetu. Nezakonita trgovina divljom faunom i florom jedan je od glavnih uzroka gubitka biološke raznolikosti koji, osim što dovodi do izumiranja mnogih vrsta, doprinosi i klimatskim promjenama poticanjem nezakonite sječe stabala, koja su nužna za skladištenje ugljika.

3.3. Jednako je važna činjenica da moramo zaustaviti prekogranični organizirani kriminal i njegove kobne posljedice. Prema izvješću Programa UN-a za zaštitu okoliša i Interpola, kaznena djela protiv okoliša porasla su za 26 % ⁽⁸⁾. Ona uključuju nezakonitu trgovinu divljom faunom i florom i prijetnja su miru, sigurnosti i vladavini prava te se često preklapaju s drugim teškim kaznenim djelima kao što su korupcija, kiberkriminalitet i financijski kriminalitet. Primjerice, u nekim afričkim regijama nezakonita trgovina divljom faunom i florom ugrožava nacionalnu sigurnost. U vezi s tim valja spomenuti i ubojstva i atentate jer se osobe zadužene za zaštitu ugroženih vrsta suočavaju sa stvarnom prijetnjom smrću i plaćaju veliku cijenu za predanost svojem radu. Zaklada Thin Green Line Foundation utvrdila je da je od 2009. do 2016. prijavljeno 595 smrtnih slučajeva čuvara koje su ubili krivolovci. Ubijene su još stotine nepoznatih čuvara u zemljama u razvoju, što nije bilo prijavljeno. „Tijekom 2017. zabilježeno je da je ubijeno više od 100 čuvara, a 2018. otprilike jednako toliko, s gotovo dva smrtna slučaja tjedno ⁽⁹⁾.”

3.4. EGSO pozdravlja reviziju Akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom te odluku da se nezakonita trgovina divljom faunom i florom uvrsti u središte djelovanja Europske komisije. EGSO se slaže s Komisijinom procjenom prethodnog Akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom koja pokazuje da je nedostatak specijaliziranog osoblja, resursa i osposobljavanja u brojnim državama članicama i trećim zemljama i dalje velik problem. Postoji i važna potreba za poboljšanjem suradnje: i. unutar država članica EU-a, ii. među državama članicama EU-a, iii. između država članica EU-a i trećih zemalja te iv. s dionicima i civilnim društvom. Nadalje, trebalo bi učiniti više u osiguravanju digitalne sljedivosti i digitalne suradnje među agencijama.

⁽⁵⁾ https://www.traffic.org/site/assets/files/17391/2020_eu_seizures_report_final.pdf.

⁽⁶⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/topics/biodiversityandecosystems>.

⁽⁷⁾ Izvadak iz zaključka analize Europske komisije: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016SC0038>.

⁽⁸⁾ Izvješće UNEP-a i INTERPOL-a: Vrijednost kaznenih djela protiv okoliša porasla je za 26 %.

⁽⁹⁾ <https://globalconservation.org/news/over-one-thousand-park-rangers-die-10-years-protecting-our-parks/>.

3.5. EGSO pozdravlja činjenicu da je Europska komisija reviziju Direktive o kaznenim djelima protiv okoliša povezala s Akcijskim planom EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom. Međutim, zabrinut je zbog toga što se Direktivom o kaznenim djelima protiv okoliša neće moći predvidjeti djelotvorne i odvraćajuće sankcije za nezakonitu trgovinu divljom faunom i florom. Vijeće je 9. prosinca 2022. donijelo stajalište o tom predmetu i znatno smanjilo kazne za fizičke osobe te je istodobno smanjilo ciljeve usklađivanja u pogledu sankcija za pravne osobe. Razine koje je predložilo Vijeće preniske su da bi bile odvraćajuće i djelotvorne. Gornje granice novčanih kazni ne bi smjele biti manje od 15 % ukupnog svjetskog prometa pravne osobe, što je znatno više od 5 % ili 3 %, što je usvojilo Vijeće. Smatramo da je ambiciozna Direktiva o kaznenim djelima protiv okoliša ključna za postizanje uspješnog Akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom.

4. Posebne napomene

4.1. U tom akcijskom planu trebalo bi kao relevantne dionike u njegovu razvoju i provedbi na razini EU-a i na nacionalnoj razini izričito navesti zviždače i druge borce za ljudska prava u području okoliša jer oni imaju ključnu ulogu u otkrivanju i sprječavanju kršenja zakonodavstva u području okoliša. Te bi osobe također trebalo zaštititi od zastrašivanja ili sudskih sporova pri prijavljivanju nezakonite trgovine divljom faunom i florom ili pružanju pomoći u istragama, kako je trenutačno navedeno u Direktivi o kaznenim djelima protiv okoliša.

4.2. EGSO smatra da je važno surađivati s poslovnim sektorima uključenima u trgovinu divljom faunom i florom kako bi se smanjila potražnja za proizvodima od divlje faune i flore u EU-u i ograničilo takvo nezakonito trgovanje te osigurati da svaka trgovina divljom faunom i florom bude zakonita i održiva. U planu se predviđaju tematske sjednice s Provedbenom skupinom EU-a za trgovinu divljom faunom i florom za relevantne predstavnike poduzeća radi rješavanja određenih pitanja (npr. tradicionalna medicina, egzotični kućni ljubimci, industrija luksuznih proizvoda, lovni turizam, drvo, industrija ribarstva i prodaja ribljih proizvoda, prijevoz, kurirske službe i internetska trgovina). Međutim, ulogu koju organizacije civilnog društva mogu imati u podupiranju napora u borbi protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom trebalo bi bolje prepoznati i uzeti u obzir u akcijskom planu i njegovoj provedbi (npr. senzibilizacija i provođenje kampanja koje potiču na promjenu ponašanja). Informacije koje EU pruža svojim građanima o pravilima, rizicima i posljedicama trgovine proizvodima od divlje faune i flore i njihove uporabe nisu dovoljno raširene, no informacije o praksama i uporabi tradicionalne medicine (uključujući uporabu dijelova i derivata iz divlje faune i flore za lijekove) u velikoj su mjeri raširene u EU-u. Ta praksa nosi rizike za korisnike (jer neki lijekovi nemaju znanstveno dokazane koristi) i smrtonosne posljedice za divlje vrste koje se love i kojima se trguje (jer ubrzava njihovo izumiranje). Većom prevencijom u tom području EU bi mogao smanjiti do 30 % proizvoda od divlje faune i flore kojima se trguje svake godine jer taj broj odgovara stopi zaplijenjenih proizvoda od divlje faune i flore namijenjenih medicinskoj uporabi u EU-u⁽¹⁰⁾. U tom smislu EGSO i tijela kaznenog progona također bi mogli sudjelovati u razvijanju javnih kampanja za senzibilizaciju o tom problemu.

4.3. Pri dodjeli jasnih odgovornosti za provedbu mjera na nacionalnoj razini i osiguravanju koordinacije među relevantnim akterima EGSO preporučuje homogenost u svim državama članicama. Pružanje mogućnosti poput onih koje su navedene u planu kako bi se osigurala koordinacija (na primjer: i. osnivanje međuagencijskih odbora ili memoranduma o razumijevanju; ii. donošenje nacionalnih akcijskih planova; ili iii. imenovanje nacionalne kontaktne točke) dovest će do nesigurnosti jer će države članice birati različite opcije. Osnivanje međuagencijskih odbora na nacionalnoj razini, s imenovanom kontaktnom točkom za svaki od njih, pomoći će u provedbi akcijskog plana.

4.4. Ključno je da ti međuagencijski odbori i specijalizirano osoblje ili odjeli budu ujednačeno osposobljeni u svih 27 država članica. To bi olakšalo suradnju unutar država članica i među njima jer bi osoblje reagiralo, istraživalo i kazneno gonilo na isti način. Činjenica da bi svaki međuagencijski odbor mogao imati kontaktnu točku poboljšala bi i suradnju i koordinaciju među državama članicama i s trećim zemljama izvan EU-a. Uspostavom kontaktne točke poboljšala bi se suradnja jer time bi međuagencijski odbori i specijalizirano osoblje u državama članicama lakše i brže međusobno stupali u kontakt, posebno kada je potrebno hitno djelovati zbog prekogranične nezakonite trgovine. Kontaktne točke mogle bi suradnju među državama članicama učiniti fleksibilnijom, bez ovisnosti o međunarodnim tijelima kao što je Europol, u slučajevima ograničenima na dvije zemlje. Međutim, te bi skupine mogle biti izložene riziku i postati mete organiziranog kriminala. Detaljne informacije o kontaktnim točkama trebale bi biti ograničene na tijela kaznenog progona i pravosudna tijela kako bi se zaštitio identitet članova osoblja.

⁽¹⁰⁾ Vijeće postiglo dogovor o pregovaračkom mandatu u vezi s Direktivom o kaznenim djelima protiv okoliša – Vijeće (europa.eu).

4.5. Kad je riječ o provedbi Akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom, države članice EU-a izvijestile su da im je zbog nedostatka resursa i osoblja teško provoditi operacije. Stoga je važno osigurati da se države članice obvežu na izdvajanje dostatnih sredstava za provedbu novog akcijskog plana EU-a na nacionalnoj razini. Osim toga, resursi su važni za osiguravanje pristojnih radnih uvjeta za osoblje.

4.6. U tekstu bi trebalo izričito navesti da se države članice obvezuju osigurati dostatna sredstva za osposobljavanje specijaliziranog osoblja u svojim zemljama s ciljem borbe protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom. Dodijeljena sredstva trebala bi prijaviti, pratiti i evaluirati u okviru provedbe akcijskog plana na nacionalnoj razini. Resursi bi trebali uključivati ne samo osoblje već i opremu. Nadalje, za osoblje bi trebalo osigurati visokokvalitetne radne uvjete s punim pravom na kolektivno pregovaranje i mogućnostima napredovanja u karijeri. To je ključno za privlačenje najboljih ljudi i održavanje visoke razine motivacije. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti pitanjima zdravlja, dobrobiti i osobne sigurnosti. Potrebno je osigurati ujednačeno osposobljavanje za sve aktere uključene u sprečavanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom te uspostaviti homogene strukture u svim državama članicama, za koje EGSO preporučuje da budu u obliku međuagencijskih odbora i specijaliziranih odjela ili osoblja osposobljenog za borbu protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom.

4.7. Akcijskim planom naglašava se uloga različitih međunarodnih agencija i inicijativa kao što je EMPACT, vodeći instrument za multidisciplinarnu i višeagencijsku operativnu suradnju u borbi protiv organiziranog kriminala na razini EU-a. EMPACT bi mogao biti ključan instrument za provedbu Akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom. Na primjer, u okviru tog instrumenta moglo bi se na homogen način organizirati osposobljavanja za međuagencijske odbore i specijalizirano osoblje u svim državama članicama.

4.8. Akcijski plan EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom trebao bi obuhvaćati sprečavanje nezakonitih lovačkih aktivnosti, posebno za trofeje. Na primjer, u Karpatskim planinama medvjedi se nezakonito love, a krivolovci dobivaju niske kazne koje nisu dovoljne da ih odvrate od te aktivnosti.

4.9. EGSO se slaže s prijedlogom da se u okviru EMPACT-a koordiniraju redovite zajedničke operacije koje bi uključivale prekograničnu suradnju s državama članicama EU-a, Europskom komisijom (OLAF) i relevantnim agencijama EU-a kao što su Eurojust, Frontex, Europol i Europska agencija za kontrolu ribarstva. Ponovimo, kako bi se osigurala učinkovita suradnja, ključna je odgovarajuća raspodjela sredstava na nacionalnoj razini.

4.10. Kad je riječ o trgovinskim politikama i instrumentima za potporu suzbijanju nezakonite trgovine divljom faunom i florom, EGSO pozdravlja prijedlog da se u buduće sporazume o slobodnoj trgovini uključe ambiciozne obveze za borbu protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom. Međutim, to neće biti dovoljno za suzbijanje te nezakonite trgovine. Nastojanja EU-a da poveća mogućnosti za međunarodnu trgovinu i ulaganja bit će uzaludni i kontraproduktivni ako EU hitno ne riješi nedostatke u provedbi zakonodavstva. Digitalne putovnice za proizvode također bi mogle služiti istoj svrsi. Njima bi se mogle povećati sljedivost i transparentnost u pogledu rizika u globalnim lancima opskrbe te bi mogle pomoći zajedničkim međunarodnim mehanizmima kontrole i provedbenim naporima kao i osigurati da građani i potrošači budu jednako informirani o proizvodima koje kupuju, bez obzira na njihovo podrijetlo.

Bruxelles, 22. ožujka 2023.

Predsjednica
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Christa SCHWENG